

DE UITRUSTING VAN COMONIST/SOUND DESIGNER WARD HENSELMANS (KH MUSIC)

NIET VAN DE 'GENERATIE MENGPANEEL'

In onze serie 'De uitrusting van' vertelt een professional over het vak en het materiaal waarmee hij of zij werkt. De beurt is aan componist/sound designer Ward Henselmans: "Herkenbaarheid is héél veel waard."

Door: Hugo Rikken

Ward Henselmans (42) studeerde Music & Technology aan de HKU, richting muzikale compositie voor media. De opleiding sluit naadloos aan op het pad dat hij sindsdien heeft bewandeld. Samen met Jeroen Kuitenbrouwer, Daan Janssen en Thijs van der Goot maakt hij vooral muziek voor radio en televisie. Samen vormen ze KH Music, een collectief van componisten en sound designers. Specialiteit is het maken van leaders en idents voor zenders en programma's. De muzikale huisstijl van NPO 1, NPO 2 en eerder ook NPO 3 en RTL 4 zijn van hun hand. Recenter hebben ze de idents gemaakt voor RTL 8, NPO Radio 1 en NPO Klassiek. "Het vernieuwde NPO Klassiek hebben we pas gedaan. Daarvoor hebben we drie dagen opnames gehad met de 64 leden van het Radio Filharmonisch Orkest. Fantastisch om te doen", vertelt hij met gepaste trots.

IDENTITEIT

KH Music maakte ook idents voor diverse omroepen, zoals NTR, KRO-NCRV, EO, WNL, PowNed en 24 Kitchen. Leadermuziek werd gemaakt voor o.a. Renze, Ik vertrek, Koffietijd, Uur van de Wolf, Kassa, Close Up en voor de Formule 1 op Viaplay. Voor veel werk hebben ze prijzen gewonnen, zoals BUMA Awards en Nipkovschijven. "We zijn heel goed in het maken van hele korte herkenbare muziekjes", legt Henselmans uit. "De muzikale huisstijl van een zender bestaat vaak uit allerlei korte tunes die tussen de programma's door zitten en die de zender

kleur en een bepaald gevoel geven; een identiteit dus. Qua beeld moet het er uniform uitzien en als je daar dan nog muziek aan toevoegt, dan kun je een warm gevoel creëren bij een zender. Er moet iets in zitten wat zorgt - als je het hoort terwijl je de afwas staat te doen - dat je herkent waar het van is. Dat kan zijn omdat het een duidelijke melodie heeft, maar ook bijvoorbeeld een onderscheidend instrument. Zo hebben we voor de vorige huisstijl van KRO-NCRV een kalimba (Afrikaanse duimpiano) gebruikt. Dat maakte het heel herkenbaar."

HERKENBAARHEID

Inmiddels is die huisstijl van KRO-NCRV vervangen door een nieuwe. Henselmans vindt dat best jammer. "Vaak vind ik het juist heel goed dat programma's ervoor kiezen om de herkenningmuziek te behouden. Denk maar aan Studio Sport. Dat draait al zo lang en dat is heel erg herkenbaar. De makers zijn het zelf wellicht helemaal beu, want ze horen het duizend keer, maar toch houden ze het zo. Ik denk dat de kijker helemaal niet op iets nieuws te wachten zit. Herkenbaarheid is echt een soort plantje dat je laat groeien. Dat groeit heel langzaam en dat moet je niet in een dag weer omver schoffelen. Dat is heel veel waard, die herkenbaarheid."

NABEWERKING

In het begin van zijn carrière heeft Henselmans ook een tijd parttime audionabewerking gedaan. Dat is overigens ook een onderdeel van de service die KH >

Music aanbiedt, zeker als ze ook de muziek maken voor een documentaire. "Er belde op een gegeven moment een collega die bezig was met het opzetten van een studio voor audionabewerking bij de KRO-NCRV en daar hadden ze iemand nodig. 'Nou, dat kan ik ook wel', reageerde ik. Dus ik ben dat gewoon gaan doen. Leuk werk om te doen, maar later ben ik ermee gestopt. Ik kreeg kinderen en wilde niet te ver van huis werken. Bovendien wilde ik me vooral toeleggen op muziek."

MAGISCH

Als het gaat om muziek maken, speelt Ward Henselmans alle mogelijke toetsinstrumenten. Al sinds zijn zevende jaar speelt hij piano en later volgden keyboard, synthesizers en accordeon. "Vanuit mijn studententijd heb ik een band waar ik nog steeds mee speel. Ik vind het belangrijk om muziek live te blijven spelen, het moment dat het er is en dat het dan ook goed moet zijn. In de studio kunnen we alles verknippen en verplaatsen en strak trekken wat we willen. Maar muziek is natuurlijk oorspronkelijk iets wat live gebeurt. Honderden jaren geleden maakte men al live muziek. Pas later zijn mensen gaan opnemen en nog veel later gaan tweaken." Zelf begon Henselmans al op de middelbare school met muziek maken met Cubase op de computer. "De muziek en de geluidjes werden door de computer gegenereerd en ik had een keyboard waarmee ik dat aanstuur-

de. Ik ontdekte dat toen allemaal voor het eerst. Het begon met een programma dat Fasttracker heette. Dat was meer gericht op dance. Een soort Excel-achtige omgeving, waarin je sampletjes neerzet. Een kick erin op iedere eerste, negende en zeventiende plek en dan hi-hatjes ertussen. Zo probeerde ik dan een dance track te maken. Dat vond ik echt een magische wereld!"

MINDER HARDWARE

"De kern van het systeem is een computer", vertelt Henselmans over zijn werkwijze. "Dat is het altijd al geweest.

Wat er heel veel veranderd is, is dat die computer veel meer rekenkracht heeft gekregen en daardoor is er veel minder extra hardware nodig. Bij extra hardware moet je denken aan bijvoorbeeld de sampler, die de juiste geluidjes aanstuurt. Dat was vroeger allemaal hardware." Rond het jaar 2000 kwam Gigastudio. Volgens Henselmans al 'best wel legendarisch', maar daar zaten toch ook wel beperkingen in. Op een gegeven zat de computer vol. Uiteindelijk werden computers krachtiger en werd de hardware sampler overbodig. "Met effectenapparatuur is het eigenlijk hetzelfde verhaal", vertelt Henselmans verder. Dan moet je denken aan galm, maar ook aan compressie en EQ. Voor de mastering hardware, zoals multiband compressie, geldt hetzelfde. Ook daarvoor had je vroeger veel hardware nodig. Nu kan dat allemaal met plugins en die klinken nog behoorlijk goed ook. En het grote voordeel daarvan is dat het 'total recall' is. Dus als ik een project van vijf jaar geleden open, dan klinkt het precies zoals toen en kan ik er meteen mee verder. Dat is zeker in onze business, waarin we vaak heel veel projecten tegelijk hebben lopen, een groot voordeel. Ik open ook veel dingen uit het verleden omdat ik weet dat er een geluidje in zat, omdat een klant een update wil of omdat het gewoon inspireert. Dat werkt niet als je allerlei randapparatuur hebt die je dan ook weer moet gaan instellen, of die je helemaal niet meer hebt."

PLUGINS

“Een apparaat dat ik echt onvervangbaar acht is de Tube-Tech SMC 2B: een buizen multiband compressor”, gaat Henselmans verder. “Die gebruik je als mastering tool om de zaak een beetje compact te drukken. En door die buizen die erin zitten krijg je toch een geluid wat je... ach, er zijn wel plugins die het simuleren, maar dat is niet de real deal. Op de een of andere manier werkt het gewoon altijd. En met die plugins loop je dan aan duizend knoppen te draaien totdat het een beetje lijkt op wat die hardware eigenlijk doet.” Voor de samples gebruiken Henselmans en consorten Kontakt, het format waarin bijna alle libraries worden uitgegeven. “Wat we ook veel gebruiken is Omnisphere. Dat is een kruising tussen een sampler en een synthesizer. Voor de effectprocessing heb ik zo m’n favoriete plugins. Vaak gebruik ik de Fab-filter pro q 3, dat is een hele prettige EQ. Als stereo limiter gebruik ik de L2 van Waves. Waves heeft honderden plugins,

maar ik gebruik ze steeds minder omdat andere producenten eigenlijk steeds betere plugins maken.”

MENGPANEEL

Het hart van het systeem is de DAW (Digital Audio Workstation). “Daarvoor gebruik ik een Nuendo”, zegt Henselmans. “Dat is nagenoeg hetzelfde als Cubase. Vroeger heb ik altijd Logic gebruikt, maar ik vind Nuendo net iets beter. Ik heb ook wel Pro Tools. Dat gebruikte ik vroeger ook veel voor audionabewerking, maar ook daarvoor vind ik persoonlijk Nuendo beter.” Als het gaat om mediamuziek is Henselmans niet meer van de ‘generatie mengpaneel’, zoals hij zelf zegt: “In de opnamestudio’s zie je dat nog wel. Op mijn twintigste dacht ik dat ik ook een mengpaneel moest hebben en toen heb ik ergens een tweedehands Mackie gekocht met 32 kanalen. Ik was zo trots als een pauw, want ik had 32 van die schuiven. Ik heb kanaal één en twee geprikt en eigenlijk heb ik die andere

Uitrusting

- DAW: Nuendo. Soms Logic of Pro Tools. Vooral voor batch export is Nuendo beter.
- Favoriete microfoon: Schoeps MK 5 g. “Voor bijna elke opname geschikt en klinkt fantastisch.”
- Voorversterker: 8 kanaals Millennia
- Favoriete hardware: Tubetech SMC 2B (buizen multiband compressor). “Ik heb nog geen plugin gevonden die zo klinkt. Alles wat je er doorheen perst klinkt meteen lekker.”
- Meest gebruikte software audio instrument: Kontakt (sampler) en Omnisphere
- Favoriete audio processing plugin: Thermal. “Hele gave overdrive plugin om een analog rafelrandje toe te voegen.”
- Mixer/controller: “Die is verleden tijd in onze studio.”
- MIDI keyboard: Doepfer PK88
- Audio interface: RME Madiface, Grimm UC1 en Grimm CC1
- Speakers: Grimm Ls1 en Dynaudio Air

kanalen nooit gebruikt, want ik had niks om te mixen. Het was allemaal digitaal en het zat allemaal in de computer. Uiteindelijk heb ik het mengpaneel maar weer verkocht. Die zie je dus niet meer in de studio.”

MUZIEK EN GELUIDEN

Naast leaders en idents maakt KH Music ook muziek voor documentaires, zoals de VPRO serie ‘Stuk’ of de voor bioscoop gemaakte documentaire ‘De Wilde Stad’. Henselmans: “Ik vind zelf hoorspelen altijd heel leuk om te doen. Ik noem dat nog steeds hoorspelen, maar eigenlijk moet ik ‘gedramatiseerde podcasts’ zeggen, films zonder beeld. We maken daar altijd de muziek voor, de geluiden en de mix. We maken eerst de muziek, daarna volgen de geluiden. Niet alle geluiden maken we zelf, vaak komen deze ook uit een library, want we gaan niet voor elk ding met onze ➤

#PASSION
FORGRIP

OOK VOOR ARTISTIEKE
PRODUCTIES BEN JE
BIJ EGRIPMENT AAN
HET JUISTE ADRES!

EGRIPMENT
CAMERA SUPPORT

CRANES
ROBOTICS
DOLLIES
AR/VR

Follow us on:
WWW.EGRIPMENT.COM

New Product

PRO CONVERT AUDIO DX

Flexible IP Audio Conversion & Capture

   **Analog
Audio**

MAGEWELL®

MVD Europe B.V.
www.mvde.eu
sales@mvde.eu
+31 85 210 2123

handen in de grindbak zitten. Dat klinkt allemaal romantisch, maar dat is veel te tijdrovend.”

GALMEN

“Bij het mixen van deze hoorspelen gebruiken we een mooie plugin, Altiverb. Dat is een galm plugin die bestaande ruimtes simuleert”, gaat hij verder. “Zo van: ik wil die ruimte, die wc, dat bus-hokje, deze auto, hier in het bos. Audio Ease, de fabrikant van deze plugin is daarvoor echt naar die locaties geweest om die akoestiek te samplen en dan klinkt het ook echt zo. Je kunt alle mogelijke ruimtes kiezen en dat gebruiken voor die hoorspelen. Dan zijn er bijvoorbeeld acht scènes op acht locaties. Nou, we hebben acht presets van die galm. Dan wissel je gewoon tussen die ruimtes en dat maakt dat je gelooft dat het ook daadwerkelijk daar plaatsvindt.”

SAMENWERKEN

Veel werk hadden ze bij KH Music aan langlopende hoorspelen voor Radio 1. Talloze afleveringen van ‘Bonita Avenue’ en ‘Millennium’ bijvoorbeeld en voor ‘De honderdjarige man die uit het raam klom en verdween’ zelfs 134 afleveringen. “Het componeren is wel een individueel proces”, legt Henselmans uit. “We gaan niet samen achter de computer, maar laten wel heel veel horen aan elkaar. En af en toe geven we door aan elkaar. Die huisstijlen met heel veel tunes, die maken we dan met z’n allen. Doen we er allemaal een paar, dan vallen er een paar af en dan hebben we allemaal een

duid in het zakje gedaan. En als we een klus hebben waarvoor we meerdere dingen moeten sturen, of als het verstandig is om meerdere dingen te maken waarvan er uiteindelijk eentje gekozen wordt, dan doen we ook allemaal een poging. Dat is ook het lekkere van samenwerken. Dan hoeft het niet altijd fantastisch te zijn, want dan is er altijd wel iemand anders in het bedrijf die wel een goeie dag heeft.”

Henselmans vindt het eigenlijk vanzelfsprekend om muziek te maken voor documentaire of hoorspel en daar vervolgens ook de audionabewerking voor te doen. “Het is gewoon het boetseren van geluid. Zeker als het een heel intensieve audionabewerking is waarbij de scheidslijn tussen muziek en geluid niet heel duidelijk is. Tijdens het nabewerken kom je muzikale verbeterpunten tegen. Dat kan dan allemaal gewoon en daar wordt het eindproduct alleen maar beter van.”

NOS JOURNAAL

Op de vraag wat hij nog wel zou willen doen, antwoordt Henselmans: “De tune van het NOS Journaal. Dat heb ik nog nooit gedaan en dat zou ik heel graag willen. We maken natuurlijk veel leaders en intro’s voor radio en tv, maar het NOS Journaal is wel een beetje een trofee. Het is waarschijnlijk het best bekeken programma en is ook heel credible. Ja, dat zou ik heel graag willen doen.” KH Music maakte al wel de muziek voor RTL Nieuws, Hart van Nederland en EenVandaag. “EenVandaag hebben we in Honga-

rije opgenomen. Dat konden we via Skype aansturen. Daar zit een orkest dat heel erg ingespeeld is op dit soort projecten. Ze zijn daar de hele dag opnames aan het doen van met name filmmuziek, met een permanente microfoonopstelling. Je kunt daar gewoon een half uur opname boeken. Je stuurt vooraf de partituren. Ze hebben dan ook wel een beetje geoefend, want de mentaliteit is heel goed daar. En dan gaan ze het spelen. EenVandaag stond er na tien minuten eigenlijk al op.”

SESSIEMUZIKANTEN

Eén van de speerpunten van KH Music is dat er heel veel met sessiemuzikanten gewerkt wordt. Henselmans: “Kijk, je kunt tegenwoordig in feite alles uit een sample halen, maar dat is niet wat wij doen. Dan laten we toch iemand komen die het inspeelt, om het net iets beter te laten klinken dan bij al die mensen die gewoon die samples gebruiken. En bovendien is het ook heel leuk om te werken met goede sessiemuzikanten. We spelen zelf ook wel redelijk wat. Met z’n allen beheersen we best wel wat instrumenten, maar wat we zelf niet kunnen, laten we komen. Donderdag komt er een blazerssectie bijvoorbeeld; trompet, trombone en sax. Die spelen dan een aantal projectjes in die er nog liggen.”

INSTRUMENTEN

Behalve goede apparatuur in de studio, zijn voor de muzikanten goede instrumenten uiteraard heel belangrijk. “Goede instrumenten klinken gewoon duizend keer beter dan slechte instrumenten, dus een goede gitaar heb je gewoon nodig”, legt Henselmans uit. “Ik heb een keer een accordeon gekocht, gewoon omdat ik dacht dat het een goede investering was. Ik heb ‘m er al twintig keer uit gespeeld qua investering. Iedere muziekproductiestudio moet een arsenaal aan goede instrumenten hebben die je er gewoon meteen even bij kan pakken.” Vroeger, toen hij nog veel reisde, ging Henselmans in het buitenland altijd op zoek naar dat soort instrumentjes: “En dan komt er een dag dat je die gebruikt bij een productie. Ik heb een hele kast vol met gekke instrumentjes die ratelen, kleppen of weet ik wat. Gewoon omdat ik weet dat we ze ooit een keer gaan gebruiken.” ◀